

Tee Itse

VAIKEUSASTE:

Pensasaidanistutus ei ole vaikea tehtävä, kunhan on huolellinen istuttamisessa.

AJANKÄYTTÖ:

4 tuntia 5–8 metriin aitaa

HINTA:

Noin 7 € per metri

Istuta aita nyt

Pensasaidan istuttaminen on sekä helppoa että nopeaa. Paras aika aidan istuttamiseen alkaa olla käsillä, jos haluaa istuttaa paljasjuurisia taimia. Näiden ohjeidemme mukaan aidan istutus onnistuu hyvin.

Istuttamalla pensasaidan saat hyvän ja helppohoitaisen näkösuojan, jota tulee vain leikata kerran tai pari vuodessa.

Pensasaitoja on monia erilaisia. Tavallisimpia kesävihantoja pensasaitoja kuten aitalikusteria, orapihlajaa ja pyökkiä myydään paljasjuurisina eli niiden juurten ympärillä ei ostettaessa ole mul-

taa. Taimet tulee istuttaa siinä vaiheessa, kun ne ovat levossa, jolloin juurissa on mahdollisimman vähän toimintaa. Istuttamisajankohdaksi sopii lokaan loppu ja marraskuun alku.

Me istutimme pensasaitojen klassikon, väriään vuodenaikojen mukaan vaihtavan pyökin. Se on keväällä ja ke-

sällä ihanan vihreä sekä syksyllä ja talvella lämpimän ruskea. Vaikka pyökki ei ole ikivihreä, se on kuitenkin tiivis vuoden ympäri, koska se ei pudota lehtiään alimmilta 3–4 metriltä. Pyökki kestää aurinkoa ja varjoa, mutta viihtyy toki parhaiten aurinkoisessa paikassa. Maaperän täytyy olla tarpeeksi kuohkea.

Kesävihantojen pensasaitojen taimia myydään yleensä paljasjuurisina. Niiden istutamisajankohdaksi sopii hyvin loppusyksy, jolloin taimien päät ovat "levossa" eivätkä aseta niin suuria vaatimuksia juurille.

TÄRKEÄÄ

Istuta taimet oikeaan syvyyteen. Juurten tulee peittyä kokonaan. Itse taimia ei saa istuttaa korkeammalle kuin mitä ne olivat taimitarhassa. Taimen varressa on aivan juuren yläpuolella selvä väriero punaruskeasta vihreänruskeaksi. Punaruskean osan tulee peittyä kokonaan mullalla.

VINKKI

Vastaistutettu pensasaita tulee pitää rikkaruohoista puhtaana. Kun levität 8-10 cm kuorihaketta kasvin juuren ympärille, tukahdutat useimmat rikkaruohot ja multa pysyy kosteana.

Osto ja valmistelut

Juuripaakullisia aidantaimia voi ostaa lähes vuoden ympäri, mutta jos haluat mieluummin istuttaa paljasjuurisista taimia on paras aika aidantaimien ostolle ja istutukselle juuri ennen talvea.

Taimia myydään yleensä kahta kooka: esim. 30–50 tai 50–80. Kannattaa ostaa suurempia, koska ne eivät ole kovin paljon pienempiä taimia kalliimpia. Pyökin hinnaksi tulee noin 7 € metriä kohti, jos taimet istuttaa 25 cm:n välein. Aitataimia saa myös "valmiissa" korkeudessa, joka on noin 180 cm, mutta tällöin taimien hinnat ovat kymmenkertaiset.

Kuoppa kannattaa kaivaa valmiiksi taimien ostopäivänä, jotta saat taimet istutettua maahan saman tien.

1 Ensin leikataan vanha aita. Leikkasimme sen aitalleikkurilla noin 40 cm:n korkeuteen, jolloin juuria irti vedettäessä on vartta, josta ottaa kiinni.

2 Poistimme juuret kaivurilla. Lapiokäy myös hyvin, mutta kovin pitkää aitaa istutettaessa kannattaa harkita kaivurin vuokrausta. Vuokraus maksaa noin 100 € päivältä.

3 Vanhassa aidassa oli piilossa muutama aidantolppa, jotka poistettiin käsivoimin, koska kaivurin oli vaikea päästä niihin kiinni.

4 Valmistele taimille kuoppa. Kaiva kunnolla maan läpi, jotta maasta tulee kuohkea. Poista juuret, kivet ja rikkaruohot. Kuopan tulee olla niin syvä, että juuret mahtuvat siihen taivuttamatta. Lapiointerän syvyys on yleensä riittävä.

Ohjausnarun avulla saat taimet suoraan riviin.

5 Peitä kuopan pohja soralla ja sekoita siihen hieman irronnutta multaa. Näin juuret saavat hyvän "salaojan". Viritä kahden kepin välille ohjausnaru, jolla saat aidantaimet istutettua suoraan riviin.

Istutus

Pienet aidantaimet ovat paljasjuurisia. Ne on saatava maahan mahdollisimman pikaisesti, jotta juuret eivät ehdi kuivua. Lisäksi taimien päiden tulee olla levossa, jolloin ne eivät aseta niin suuria vaatimuksia juurille. Tämän vuoksi istutus täytyy tehdä myöhään syksyllä. Paljasjuurisilla taimilla on vahva juuriverkosto, joka alkaa kehittyä keväällä maan vielä ollessa vain 3–4 asteen lämpöinen. Lämmön lisääntyessä taimet ovat jo vahvoja ja valmiina kasvukauteen. Jos istuttaisit vasta keväällä, sinun tulisi muistaa kastella huolellisesti koko kesän ajan. Istuta 4–5 taimea metrille. Harvempan ei kannata istuttaa, koska silloin aidanjuuresta ei tule tarpeeksi tiivis.

1 Järjestä taimet koon mukaan ennen istutusta, jos ne eivät kaikki ole saman korkuisia. Näin aidasta ei tule korkea toisesta päästään ja matala toisesta. Istuta neljästä viiteen taimea metrille.

2 Laita taimet maahan. Ohjausnarun avulla saat ne suoraan riviin. Painele maata kevyesti juurten ympärille juuri sen verran, että saat taimet pysymään pystyssä.

3 Täytä istutuskuoppa maalla. Vie multa varovasti taimien ympärille ja painele, kunnes maa on tiivis, mutta älä polje sitä. Mullan tulee olla ilmavaa, jotta vesi pääsee juuriin.

Oikea istutusajankohta

Taimia, joiden juurten ympärillä on multaa, on saatavilla lähes vuoden ympäri. Ne ovat yleensä paljasjuurisia taimia kalliimpia, mutta niiden istutusaika on pidempi. Suositeltavat istutusaajat ovat:
RUOKKUKASVIT: maaliskuusta toukokuuhun ja syyskuusta marraskuuhun.
PALJASJUURISET KASVIT: lokakuun lopusta marraskuuhun (ennen hallaa) ja hallasta maaliskuun loppuun.
HUOM! Kastele nuoret taimet kuivien kausien aikana, varsinkin jos istutat ne keväällä.

Pensasaidan tulisi olla levein alhaalta. Aidasta tulee tiiviimpi, kun alimmat lehdet saavat valoa.

Näin pensasaita leikataan

Vastaistutettu pensasaita leikataan ylhäältä vasta sitten, kun se on kasvanut haluttuun korkeuteen. Sitä ei myöskään tule leikata sivuilta aitallekkurilla ensimmäisen parin vuoden aikana, vaan on odotettava, kunnes kasvi on juurtunut kunnolla. Vastaistutettu pensasaita kannattaa kuitenkin leikata terävillä puutarhasaksilla sivuilta, jos sen haluaa kasvavan mahdollisimman tiiviiksi aivan alhaalta lähtien. Leikkaa 10–15 cm:n etäisyydellä varresta juuri silmun jälkeen. Näin kasvi tuottaa uusia versoja ja kasvusta tulee tiivis. Alkaessasi leikata aita muotoon se kannattaa muotoilla siten, että aita on levein alhaalta ja kapein ylhäältä. Erityisen tärkeää se on sellaisten aitakasvien kohdalla, jotka pitävät valosta (esim. orapihlaja ja lehtikuusi). Aidan terävä muoto kuitenkin kasvattaa lumen alle taipumisen vaaraa.

VINKKI

Pyökkiaita lähtee hyvin kasvuun, jos laitat jokaisen taimen juurelle lehtimultaa vanhoista pyökeistä. Multa sisältää kasvua hyödyttäviä pieneliöitä, joita uudet taimet alkavat vähitellen muodostaa itse.

Uusi aita on selvinnyt talvesta hyvin. Kaikki kasvit ovat versoneet ja hyvässä kasvun alussa. Vieressä on vastaavanlainen, ainoastaan neljä vuotta vanhempi aita.